

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

SENAT
PREȘEDINTE
Nr.I 1408
Data 24.05.2019

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1503A/2019

739/27.5.2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRUL CONSTITUȚIONAL
NR. 4256
24 MAY 2019

L739/2018

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru completarea art.10 din Legea nr.7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 18 iunie 2019 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 3 iulie 2019.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

ROMÂNIA

Administrația Prezidențială - Cabinetul Președintelui
CP1/ 420 / 24.05.2019

Dosar nr. 1503 A / 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 4251 / 24 MAY 2019

ORA 12⁰⁰

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, mai 2019

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii pentru completarea art. 10 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar

Legea pentru completarea art. 10 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar a fost trimisă Președintelui României spre promulgare în data de 6 mai 2019. Prin conținutul normativ, legea menționată contravine unor norme și principii constituționale, pentru motivele prezentate în cele ce urmează.

1. Art. unic cu referire la alin. (1¹) lit. a) teza întâi, prin raportare la lit. b) a aceluiași alineat instituie un paralelism legislativ, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție

Potrivit expunerii de motive a acestei legi, „cazurile de incompatibilitate ale funcționarului public parlamentar sunt reglementate strict de normele speciale cuprinse în prevederile art. 9 și art. 10 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acesta având caracter discriminatoriu față de funcționarul public cuprins în Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată.”

Conform legii supuse controlului de constituționalitate, la articolul 10 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 25 mai 2009, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins: „(1¹) Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (1) lit. a) și c), funcționarul public parlamentar care: a) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să facă parte din consiliile de administrație ale regiilor autonome sau societăților aflate în subordinea, sub autoritatea ori sub controlul Camerei Deputaților, Senatului sau Parlamentului, după caz, ori din cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare și aflate sub control parlamentar; b) este reprezentantul secretarului general al Camerei Deputaților în Consiliul de administrație al Regiei Autonome «Monitorul Oficial», potrivit art. II din Legea nr. 208/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României.”

În primul rând, din analiza conținutului legii criticate, art. 10 alin. (1¹), lit. a) teza întâi din textul nou introdus, cea care instituie o excepție de la cazurile de incompatibilitate ale funcționarului public parlamentar în cazul în care acesta este „desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să facă parte din consiliile de administrație ale regiilor autonome sau societăților aflate în subordinea, sub autoritatea ori sub controlul Camerei Deputaților, Senatului sau Parlamentului” se suprapune și acoperă inclusiv situația reglementată de litera b): „este reprezentantul secretarului general al Camerei Deputaților în Consiliul de administrație al Regiei Autonome « Monitorul Oficial », potrivit art. II din Legea nr. 208/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind Monitorul Oficial al României.”

Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, „Regia Autonomă «Monitorul Oficial» se organizează ca regie autonomă, sub autoritatea Camerei Deputaților”. De asemenea, potrivit art. II din Legea nr. 208/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României la care face trimitere și litera b) din legea criticată, în 3 zile de la intrarea în vigoare a respectivei legi (de la data de 29 iulie 2018), „prin ordin al secretarului general al Camerei Deputaților se numește Consiliul de administrație al Regiei Autonome «Monitorul Oficial»”.

Așadar, Regia Autonomă «Monitorul Oficial» este o regie autonomă aflată sub autoritatea Camerei Deputaților, având un consiliu de administrație, situație care se încadrează în norma prevăzută de lit. a) din alin. (1¹) al art. 10, alineat nou introdus prin legea criticată. Or, reluarea dispozițiilor respective în cuprinsul literei b), cu menționarea expresă a acestei regii autonome creează confuzie, lăsând impresia unui regim distinct aplicabil Regiei Autonome «Monitorul Oficial».

Potrivit art. 16 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000 referitor la evitarea paralelismelor, „(1) În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere. (2) În cazul existenței unor paralelisme acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice”.

Obligativitatea respectării normelor de tehnică legislativă rezultă chiar din art. 1 alin. (5) din Constituție care consacră principiul legalității și instituie o serie de standarde de calitate a legii în procesul de legiferare. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că „inconsecvențe de natură terminologică, omisiuni sau contradicții cu înseși textele legii, apte să creeze incertitudine sub aspectul operațiunilor juridice reglementate (...), generează o lipsă de coerență, claritate și previzibilitate a normei legale, care este de natură să înfrângă principiul securității juridice, sub aspectul componentei sale referitoare la claritatea și previzibilitatea legii” (Decizia nr. 1/2014), stabilindu-se, de asemenea, că existența unor paralelisme legislative conduce la încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii (Decizia nr. 612/2017, Decizia nr. 61/2017).

În al doilea rând, consiliul de administrație al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, prin excepție de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, „este compus din 9 membri, dintre care unul este directorul general al Regiei Autonome «Monitorul Oficial» și președinte al consiliului de administrație. (2) Din Consiliul de administrație al Regiei Autonome «Monitorul Oficial» fac parte, în mod obligatoriu, un reprezentant al secretarului general al Camerei Deputaților și un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice”.

Cu privire la derogarea de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, Curtea a stabilit că acest mecanism este „gubernat de regula *lex specialis derogat legi generali*, ceea ce înseamnă că excepțiile sunt cele prevăzute în legea specială și sunt aplicate strict în ceea ce privește situațiile expres determinate în aceasta, urmând ca legea generală - sau dreptul comun, *lato sensu* - să se aplice tuturor celorlalte cazuri” (Decizia nr. 386/2018).

Dacă în cazul Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, analizând dispozițiile art. II din Legea nr. 208/2018, prin Decizia nr. 386/2018, par. 68, Curtea Constituțională a statuat faptul că secretarul general al Camerei Deputaților este, în această situație, un reprezentant al autorității tutelare, în alte situații nu rezultă cu claritate cine este emitentul actului administrativ la care articolul unic lit. a) face trimitere.

2. Art. unic cu referire la alin. (1¹) lit. a) teza a II-a încalcă art. 1 alin. (3), (4) și (5), art. 16 și art. 111 – 113 din Constituție

Inițiatorii propunerii legislative fac trimitere la art. 94 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, potrivit căruia „(1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau calități decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică. (2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează: a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice; b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale; c) în cadrul regiilor autonome, societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public; d) în calitate de membru al unui grup de interes economic”. Art. 94 alin. (2¹) din aceeași lege instituie o excepție pentru funcționarii publici și anume faptul că „Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (2) lit. a) și c), funcționarul public care: a) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile

desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare; b) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare; c) exercită un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare.

Așadar, dispozițiile statutului funcționarului public parlamentar se completează cu statutul funcționarului public în măsura în care dispozițiile din acest din urmă act normativ nu contravin statutului funcționarului public parlamentar.

Potrivit textului criticat, alin. (1¹) nou introdus în cuprinsul art. 10 din Legea nr. 7/2006 privind funcționarul public parlamentar, lit. a) teza a II-a: „Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (1) lit. a) și c), funcționarul public parlamentar care: a) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să facă parte din (...) cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare și aflate sub control parlamentar”.

2.1. Încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție

În primul rând, prin conținutul său, norma conține o serie de neclarități care afectează previzibilitatea și, implicit, calitatea sa și chiar calitatea legii în ansamblul său, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție. Se instituie astfel o excepție de la regimul incompatibilităților, permițându-se funcționarilor publici parlamentari să fie desemnați printr-un act administrativ să facă parte din cadrul unor organisme sau organe colective de conducere aflate sub control parlamentar. Dacă teza întâi a excepției instituite de art. 10 alin. (1¹) lit. a) vizează doar consiliile de administrație ale regiilor autonome sau societăților aflate în subordinea, sub autoritatea ori sub controlul Camerei Deputaților, Senatului sau Parlamentului, teza a II-a a acestei litere vizează orice organisme sau organe colective aflate sub control parlamentar.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Constituție, teza întâi „Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora”. Sfera controlului parlamentar vizează atât Guvernul, cât și celelalte organe ale administrației publice, fiind incluse autoritățile administrative autonome, organe de specialitate ale administrației publice centrale subordonate Guvernului sau ministerelor, agenții, secretariate, autorități naționale, institute, oficii, dar și autoritățile administrației publice centrale.

Potrivit informațiilor prezentate pe pagina Camerei Deputaților, secțiunea „Control parlamentar”, sunt enumerate 19 autorități sau instituții aflate sub control parlamentar: Agenția Națională de Presă AGERPRES, Autoritatea Electorală Permanentă, Avocatul Poporului, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Consiliul Economic și Social, Consiliul Legislativ, Banca Națională a României, Consiliul Fiscal, Societatea Română de Radiodifuziune, Societatea Română de Televiziune, Consiliul Național al Audiovizualului, Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Curtea de Conturi și Autoritatea de Audit, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Comitetul pentru Finanțe Publice Locale, Comisia de Evaluare a Activității Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul Statistic Național, Autoritatea de Supraveghere Fiscală. Această enumerare cuprinde o parte dintre autoritățile administrative autonome aflate sub control parlamentar.

Având în vedere modul de formulare al dispoziției criticate, nu este clar cine realizează respectiva numire. În cazul anumitor autorități administrative autonome, persoanele respective sunt numite în anumite funcții în baza unor hotărâri ale Parlamentului sau ale Camerelor Parlamentului. Potrivit Deciziei nr. 459/2014, par. 37 Curtea Constituțională a reținut că „Hotărârile Parlamentului constituie acte juridice ale forului legislativ, supuse regimului juridic reglementat prin Constituție (art. 67), regulamentele celor două Camere ale Parlamentului și Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (art. 27 și 28)”. În această decizie, Curtea a reținut că nu se poate reține incompatibilitatea dispozițiilor art. 8 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004 cu principiul egalității în drepturi a cetățenilor,

consacrat de art. 16 din Constituție (referitor la regimul diferit al decretelor Președintelui României și al Hotărârilor Parlamentului de numire a judecătorilor Curții Constituționale).

Astfel, este neclar dacă desemnarea funcționarului public parlamentar printr-un „act administrativ” vizează atât hotărârile Parlamentului sau ale Camerelor acestuia, cât și alte acte administrative individuale emise de alte autorități sau de alte organe ale administrației publice. Astfel, se poate ajunge în situația în care un funcționar public parlamentar să fie desemnat drept membru într-un organ colegial chiar de către un ministru, printr-un ordin de ministru, de Președintele României, printr-un decret prezidențial sau de un organ al administrației publice.

Modul deficitar de redactare a normei contravine art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la calitatea legii, astfel cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale.

În al doilea rând, în situația în care un funcționar public parlamentar este desemnat printr-un act administrativ să facă parte din „cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare și aflate sub control parlamentar”, **nu este clar ce instituție va reprezenta acesta și în ce raporturi juridice se va afla cu autoritatea care realizează respectiva desemnare printr-un act administrativ.**

Spre exemplu, în cazul Agenției Naționale de Presă AGERPRES, instituție publică autonomă, independentă editorial, aflată sub controlul Parlamentului, directorul general este numit prin hotărâre a Parlamentului și conduce consiliul director (organ colectiv de conducere) din care fac parte alți directori numiți în urma unui concurs, prin ordin al directorului general, conform art. 17 alin. (3) din Legea nr. 19/2003. Conform dispozițiilor legii criticate, un funcționar public parlamentar ar putea fi numit atât de Parlament, cât și de directorul general AGERPRES într-una dintre funcțiile care alcătuiesc consiliul director al AGERPRES. În cea de a doua situație, este contrar chiar statutului său ca, pe de o parte, funcționarul public parlamentar să se regăsească într-un raport de subordonare față de directorul general, iar pe de altă parte, conform art. 2 din Legea nr. 7/2006 să își păstreze acest statut special, conferit „în scopul realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului”.

În cazul Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, potrivit art. 18 alin. (2) și art. 19 alin. (1) din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, consiliile celor două societăți sunt formate din câte 13 membri desemnați prin votul majorității deputaților și senatorilor în ședința comună a celor două Camere. Consiliile de administrație sunt conduse de un președinte care este și directorul general. În cazul de față, din nou, s-ar institui un dublu raport, pe de o parte, un raport de subordonare între funcționarul public parlamentar și directorul general, iar pe de altă parte, se menține raportul funcționarului public parlamentar cu Parlamentul, autoritatea în slujba căruia acesta trebuie să-și îndeplinească atribuțiile. Mai mult, potrivit art. 20 alin. (2) din Legea nr. 41/1994, „Membrii Parlamentului și ai Guvernului nu pot face parte din consiliile de administrație ale celor două societăți”, ceea ce înseamnă că legea criticată instituie și un privilegiu pentru funcționarii publici parlamentari, contrar art. 16 alin. (1) din Constituție.

În cazul Băncii Naționale a României, potrivit art. 33 alin. (2) și (3) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, aceasta este condusă de un consiliu de administrație format din 9 membri, iar membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, cu nominalizarea conducerii executive, sunt numiți de Parlament, la propunerea comisiilor permanente de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului.

Spre deosebire de excepția reglementată de Legea nr. 161/2003 art. 94 alin. (2¹) care permite funcționarilor publici din autoritățile administrației publice centrale sau locale să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare (lit. a), să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare (lit. b) sau să exercite un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare (lit. c), în cazul funcționarului public parlamentar se deschide posibilitatea de a ocupa orice funcție în cadrul unui organism sau organ colectiv de conducere aflat sub control parlamentar.

Or, dacă în cazul excepțiilor reglementate de art. 94 din Legea nr. 161/2003, ocuparea respectivelor funcții vizează îndeplinirea unei sarcini de serviciu, respectivul funcționar public fiind desemnat chiar de conducătorul instituției respective, în situația funcționarului public parlamentar, desemnarea sa ar putea fi realizată chiar de către o altă autoritate publică, aparținând executivului. De exemplu, potrivit art. 70 din OUG nr. 150/2002 privind organizarea și funcționarea sistemului de asigurări sociale de sănătate, consiliul de administrație al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS) se constituie din 19 membri, cu un mandat pe 4 ani, după cum urmează: a) 5 reprezentanți ai statului, dintre care unul este numit de Președintele României și 4 de primul-ministru, la propunerea ministrului sănătății și familiei, a ministrului muncii și solidarității sociale, a ministrului finanțelor publice și a ministrului justiției; b) 5 membri numiți prin consens de către asociațiile patronale reprezentative la nivel național; c) 5 membri numiți prin consens de către confederațiile sindicale reprezentative la nivel național; d) 2 membri aleși de către adunarea reprezentanților din rândul membrilor săi. e) 2 membri numiți de primul-ministru, cu consultarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice.

Așadar, în ipoteza în care prevederile criticate ar intra în vigoare, prin aplicarea acestora se poate ajunge chiar în situația în care un funcționar public parlamentar este numit prin decizie a prim-ministrului în Consiliul de administrație a CNAS, exemplu ce întărește argumentele referitoare la neclaritatea normei.

2.2. Încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) și art. 111 din Constituție

Exemplele menționate anterior referitoare la situațiile ce pot fi generate de reglementarea criticată au doar caracter exemplificativ. În situațiile în care funcționarii publici parlamentari pot ocupa, prin desemnarea printr-un act administrativ, funcții din cadrul unor organisme sau organe colective de conducere aflate sub control parlamentar este încălcat și principiul separației puterilor în stat.

Astfel, având în vedere că funcționarii publici parlamentari își mențin raportul de serviciu și statutul special conferit „în scopul realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului”, potrivit art. 2 din Legea nr. 7/2006, pe durata

ocupării celorlalte funcții menționate în lege, are loc o ingerință în sfera puterii executive, contrară art. 1 alin. (4) din Constituție.

Mai mult, nefiind clar dacă persoanele astfel desemnate reprezintă în continuare interesele Parlamentului, conform statutului special al acestora, indirect, se ajunge la legiferarea unei noi forme de control parlamentar, ceea ce contravine art. 111 din Constituție.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că spre exemplu, dreptul acordat unui senator de a cere direct, în scris sau oral de la autoritățile județene și ale serviciilor publice descentralizate în județe sau în interes județean, din circumscripția electorală pe care o reprezintă, acte, dosare, precum și alte informații utile pentru activitatea sa, în măsura în care instituie o relație juridică directă între senator și autoritățile publice ale administrației locale, ale administrației județene și ale serviciilor publice descentralizate în județe sau în interes județean, este neconstituțional, încălcând art. 111 din Constituție, potrivit căroră informarea senatorilor se face de Cameră, de comisia parlamentară sau sub controlul acestora. Curtea a mai reținut că prevederea regulamentară deplasează calitatea de titular al dreptului de informare de la Camera și comisiile parlamentare la senator, deși constituie un aspect al controlului parlamentar care nu poate fi conceput ca un atribut personal al senatorului. O asemenea soluție este contrară autonomiei administrative și pluralismului politic pe plan local, întrucât ar putea fi exercitată cu referire la aspectele confidențiale privind procesul de elaborare a unei decizii, precum și în dauna opțiunii politice pe plan local, dacă aceasta este diferită de aceea a partidului din care face parte senatorul (Decizia nr. 46/1994).

O soluție similară a fost pronunțată de Curtea Constituțională și în Decizia nr. 279/2006 cu privire la o serie de prevederi ale statutului deputaților și senatorilor care, prin reglementarea dreptului de a se informa, de a cere și de a obține date și acte în acest scop de la Guvern și de la celelalte autorități ale administrației publice și dreptul de acces în instituțiile administrației publice în interesul exercitării mandatului, completau în mod nepermis dispozițiile art. 111 din Constituție privind informarea Parlamentului. Curtea a reținut că Legea fundamentală „prevede expres și limitativ că obținerea de acte și informații de la autoritățile menționate se face de către Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora”. De asemenea,

stabilirea pentru parlamentari a unui „drept de acces” în instituțiile administrației publice, este, de asemenea, neconstituțională, depășind cadrul prevederilor art. 111 din Constituție privind raporturile dintre Parlament, Guvern și celelalte organe ale administrației publice și instituind o posibilă imixtiune a deputaților și senatorilor în activitatea executivă, contrară principiului separației puterilor, consacrat prin art. 1 alin. (4) din Constituție.

Chiar dacă jurisprudența amintită se referă la membrii Parlamentului, având în vedere statutul special al funcționarilor publici parlamentari care este reglementat chiar în scopul realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului, apreciem că reglementarea posibilității ca aceștia să fie numiți în cadrul organismelor sau organelor colective aflate sub control parlamentar nu numai că adaugă o competență de control Parlamentului, contrar art. 111 alin. (1) din Constituție, dar încalcă și principiul separației puterilor în stat, reprezentând o imixtiune în activitatea administrației publice centrale sau locale și a autorităților administrative autonome.

2.3. Încălcarea prevederilor art. 1 alin. (3) din Constituție

Prin instituirea excepției prevăzute de legea dedusă controlului Curții Constituționale este afectată însăși rațiunea instituirii incompatibilităților, dar și principiile ce guvernează statutul distinct al funcționarilor publici parlamentari.

Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 7/2006, „Funcționarul public parlamentar se bucură de stabilitate și își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor legalității, imparțialității, obiectivității, al subordonării ierarhice, precum și al neutralității politice”. Spre exemplu, aceste principii sunt imposibil de respectat în momentul în care un funcționar public parlamentar care lucrează în cadrul Comisiei de sănătate a Camerei Deputaților sau Senatului ar fi în același timp și membru al Consiliului de Administrație al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. O atare posibilitate conduce la un evident conflict de interese, rațiunea instituirii unor incompatibilități fiind tocmai aceea de a evita influențarea unor decizii ale persoanelor care exercită prerogative de putere publică de interese contrare funcției lor.

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale „conceptul «statului de drept», consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, presupune capacitatea statului de a asigura cetățenilor servicii publice de calitate și de a crea mijloacele pentru a spori încrederea acestora în instituțiile și autoritățile publice. Aceasta implică obligația statului de a impune standarde etice și profesionale, în special celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public și, cu atât mai mult, celor care înfăptuiesc acte de autoritate publică, adică pentru acei agenți publici sau privați care sunt investiți și au abilitatea de a invoca autoritatea statului în îndeplinirea anumitor acte sau sarcini. Statul este dator să creeze toate premisele - iar cadrul legislativ este una dintre ele - pentru exercitarea funcțiilor sale de către profesioniști care îndeplinesc criteriile profesionale și de probitate morală. (Decizia nr. 582/2016).

Or, prin intervenția sa, legiuitorul optează pentru eliminarea unui standard de integritate, aspect ce contravine chiar art. 1 alin. (3) din Constituție. În cazul altor categorii de funcționari publici cu statut special, polițiști, personal vamal, membri ai corpului diplomatic, judecători, procurori, persoane care ocupă funcții publice numite sau alese, legiuitorul nu a prevăzut astfel de excepții, iar eliminarea unui astfel de standard de integritate reprezintă o încălcare a art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală, așa cum a reținut și Curtea în jurisprudența sa (Decizia nr. 32/2018).

2.4. Încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție

Așa cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa (Decizia nr. 298/2018), potrivit art. 2 din Legea nr. 7/2006, funcționarii publici parlamentari au un statut special, conferit de atribuțiile și răspunderile ce le revin, în scopul realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului, fiind numiți în cadrul structurilor de specialitate ale Camerei Deputaților și Senatului ce desfășoară activitățile strict și limitativ stabilite de art. 3 din același act normativ. În aceeași decizie, Curtea a reținut că „potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 7/2006, funcția publică parlamentară este o funcție publică specifică de carieră, autonomă”.

Așadar, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici al căror statut este reglementat de Legea nr. 188/1999 nu se află în aceeași situație juridică,

aspect rezultat din însuși rolul acestora, motiv pentru care argumentele invocate de inițiatori în expunerea de motive și adaptarea excepției prevăzute de art. 94 din Legea nr. 161/2003, prin extinderea acesteia și deschiderea posibilității pentru funcționarii publici parlamentari de a ocupa orice funcție în cadrul unui organism sau organ colectiv de conducere aflat sub control parlamentar, sunt lipsite de fundament.

Pe de altă parte, prin raportare la alți funcționari publici cu statut special reglementat de legislația în vigoare, dispozițiile criticate instituie un privilegiu pentru funcționarii publici parlamentari, eliminându-se o serie întreagă de incompatibilități prin această excepție. Având în vedere modul de redactare a dispoziției criticate, se poate ajunge și la interpretarea conform căreia un funcționar public parlamentar poate ocupa chiar funcția de membru al Guvernului (organ colectiv aflat sub control parlamentar). Or, singurul caz în care o persoană poate ocupa concomitent funcția de membru al Guvernului și o altă funcție ce implică exercițiul puterii publice a Parlamentului este cea reglementată expres de art. 71 alin. (2), potrivit căreia „Calitatea de deputat și senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului”.

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat” (Decizia nr. 755/2014, par. 23). În aceeași decizie, Curtea a reținut că sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite.

Pentru aceste considerente, apreciem că dispozițiile art. 10 alin. (1¹) lit. a) instituie un privilegiu funcționarilor publici parlamentari, în comparație cu alte categorii de funcții publice care au reglementat un statut special, motiv pentru care se încalcă art. 16 alin. (1) din Constituție și se impune eliminarea acestui privilegiu.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea pentru completarea art. 10 din Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar este neconstituțională în ansamblul său.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**